

داستان ترکتازان ہند

منو و چون دید که سرمایه خوراک در در روی نباودی نہاد تھا
بر اسب تیرز قاری سوار شده گیرجت و پس از پیش
چند فرنگ راه ابیش از پامی درآمد و خودش پیو
بر زمین افتد تا باهد او ان که وہگان ان آن سوز میں
شاختندش و او را گرفته باردوی مراث آوردند آنجا
اور ا استوار در بند نہادند تا پس از چند روز که
لفرمان سندیا پند از بندش جدا نمودند تا نجاری و سنجی
جادا و

شامراوه بیدار بخت را در میلت گرفته آوردند و او در زمان
پو تا لفرمان شاہ عالم کشته شد
جنادی سندیا چند روز پس از رنی خان بدہلی
ست [۲۰] درآمد جشن بزرگ شاہانہ برپا نمود شاہ عالم
و [۲۱] نہیں را دوباره بر تخت نشاند و داویں

شاه عالم دوم

فرنام (وکیل مطلق) را که پیش از آن بنام پیشا (و سنده بند
جایستادش) شده بود از سر نو با مین دربار تازه نمود
پس از آن سنديا جاگیری که به استعفی
بیک زبان داده بود از بخش میوات باو داده جایز
غلام قادر را خامه بند سرکار خود نمود و پیشین بخشها
دو آب با همه پرگنهای دلی و آگره بمان مراثه
افزوده گشت

برای همه از خند ریگز سنديا دلش آرام نداشت
چه راجه گان راچوت دشمن جانی او شده بودند
همکر که رشکخوار بزرگ او بود از هر جا که
بدست او میآمد بخش خود علی مبارکه با او یگلکونه
به بخشی نیشود بخش پیشا را از او نیخواست
همچنین آگهی تا ختن ابدالی که در آن گاه پادشاهان

و استان ترکتازان ہند

تیمور شاه بود و در سوانح خودنمایی میکردند از گفتگوهای روزانه
 مردم بود چه ایزرا خوب میدانست که با آنکه مسلمانان چه
 گوش های گنایی درآفتدند اند باز اگر تیمور شاه بر پنجا
 و هشتاد تزاره ہمہ سر بلند خواهند کرد و بهم رایه
 شکر درانی یکتن از مراغه کان را زنده نخواهند کرداشت
 و چون در دوبار پونه بداندیشان زبردست داشت
 از این یکی بیشتر دست پاچ شد که یکی از پیران
 شاه عالم از دلی گریخت و خود را بدربار نظام علیجی
 رسانید و چون آنچه را بگوئه و لخواه خود نیافت چه پونه
 شتافت و در آن دربار بزرگان مراته ہمین برابرے
 اینکه سندیما را باندیشه های دور و دور از اندازه پایه
 پر زیرائی اور ابی بسی بلند برداشتند
 پر دلی سندیما از ہمین جا دانسته میشود که با آنکه

شاه عالم دوم

فروکر فته آنگونه و شواریها بود باز دست از گارهای که رهمنوں بازیافت
پادشاهی دادیارانه بود برداشت
خشتین کارش در همان کشکش این بود که از گروه
را پیش و مسلمان بر شکر خود بیفرود و بجزگویانم نما
که همت بهادر نامی هم سرپنگشان بود و هم رهبرشان و
در شمار سرپنگین هزار میزند و سندیا آنها را به
تیپی درآورد که سرتیپ شان اسماجی آنکیا بود همه شکر را
تازه گرفته و بیشتر پیشینگان را آئین جنگ تازه درآمده
آموخته دو ختهای نود را مده فرنگی پوشانید چنانکه رفته رفت
پس از اندک روزی ته تیپ سپاه که هر قبی پالند
سواره و چهل توپ و هشت هنگ پیاده که بربنگی هفت
سده تن مردکاری نوآموز داشت پیغمدی دی لویا
آردسته گردید و برای آنکه تحواه این سپاه پس نیفتد

داستان ترکتازان هند

زیستی فراخور بزرگ ایشان پسر آن سپهبدار که ده هزار
 روپیه تخته ماهنامه خودش بود منود و فرسود که از آمدن آن
 زین سده و برابری کارگزاری خودش بردارد
 بازی نخست کسیکه زیر جامه کوته تاران را از پایی مراتکند
 و شلوارهای دراز تا پشت پا پوشانید سندیا بود
 اگرچه پیش از و بزم در دکن و هم در هند پیاده هایی آراسته
 با دو خته های سربازی آموزگاری افغان اروپائی و میکان
 هم در کار آورده بودند مگر سندیا نخست کسی بود که اردو^ک
 هشت هنگی که یاد ران و سرمهگان و سرتیپان شان
 اگریز و دیگر گروه های گوناگون اروپا و مردمان بلند خاندان
 بسیار بودند زیر فرمان خیال اروپائی چهره بند نود مگر چون
 در آن روزها فرون شاهزادن سرشی گروه سیک و راجه
 را که بر سر شورش و تیز بودند در پیش داشت و از

شاه عالم دوم

سوی اسماعیل بیک نیز که پی در پی از راجحگان جی پور و جوپور
 گمک میافت داش آسوده نبود بلند شاه اینکه آنکونه کارها
 را بپایمودی هنگر و علی بهادر با نجات رساند بیشتر بدیحوئی آن هررو
 صردار پرداخت از آذرومی تا آغازهای اینسال {۱۷۹۲-۱۷۹۳}
 نتوانست بیش از یک تیپ یا اردویی بشت هنکه
 که آنرا در انگلریزی (بریگید) میخواند آراسته گرداند هنگر
 پرآن کوشش سندیا سودمی سایه نیفکنده زیرا که مایه بزرگ
 آن دسمی که از سندیا در دل اسماعیل رخت افکند و
 او را برآورد آشت که با راجھوتان بر دشمن او سازش
 نمود ہمان خبیث بکر بود در لغما کردن چند دیہ از چایر
 تازه او و دامنود ساختن اینکه آن در نہان بفرموده
 سندیا آشکار گردیده و با آنکه سندیا در چندین جا
 بیزاری خود را از انبازی در آن خبیث ہویدا نموده

داستان نرگزاران ہند

از دیشہ کچ از دلِ اسمعیل بروں نرفت و آنایہ نشانه کے
پر خاشر و جنگ ازو نمودار شد که گمان را جایی وزنگ
نماد

سرانجام بستن راهِ نامنجاری اسمعیل گردانی بر سندیا شد
پس پیش از آنکه دست بکارِ جنگ نزد تیپ سواره
از دسته اسمعیل بیک را بدادنِ دمچا از راه دربرو و از
جهت ایک همکر زبان گرفت که بیاری شکر او با اسمعیل
بیک همکر مگر درین کمک کامیاب نشد زیرا که چون بفرمان
او گوپاں را و بهاد و لکوا و ادا و دی بومانی با شکرها ی خود در
نزدیکی پتن بار و دی اسمعیل تاختند همکر نزدیک نیامد و
شکر سندیا از آنسوی بار و دی اسمعیل یورش بردا که
در دستِ همان سوارانِ دمچا خوردہ در وام افتاده او بدو
از بیرونی از آنسوی کسی جلوشان برخاست و بی خار

شاه عالم دوم

راهی خود را بر سر اس معیل بیک رسانیدند
اس معیل در دم آماده رزمن شد و با همان دلیری و بهادر
که با گلش آینسته بود چنگ نمود چندین بار دیوانه وار
خود را از یکسو بشکر و شمن زد و از سوی دیگر بردن شد
و در بهادر سوار و سرباز را در رده و توپخان را بر سر
توب پاشان میکشت و می انداخت چنانکه توشه نمایان
یازده و دوازده هزار تن از شکر مراته در آن بنگاه
کشته برد خاک افتاد مگر سرانجام از انبویی مراته و آمویی
سر باران دی بولیانی که از رکنیت بهادری پنهان خود پایدار
نمودند شکست به سپاه اس معیل بیک در افتاد و چنان پاشان
از پیش در رفت که خود اس معیل با چند تن از تزویج کاشش
کسر بجهی پور گریخت و همه توپخانه و ساز و سامان اردوش
چنگ دشمن درآمد

داستان ترکتازان بند

گویند وہ ہزار پیاوه آراسته او خود را با تفنگ پر لشکر
 فیروز نمودند
 سندیا از رکنی اس معیل اندکی دلش آسوده شد مگر راجوتان
 هنوز پایی تیر می فسردند
 چندان دیر نکشید که سندیا از اندیشه گزند شاهان را چوت
 تیر دش آزاد شد زیرا که چون در جنگ دیگری که نه
 ما پس از آن کارزار میان آن گروه لشکر سندیا
 دست داد بدختانه شکست پر زوری خوردند و مانگزیر بدادن
 اندک بازی که ہر سال بر سامنہ گردان نهادند و خواهان
 آشستی شدند
 سندیا در آن ہنگام یتوانست آنها را چنان زیر دست
 کند که دیگر سر بلند نکنند مگر چون کنونہ ہلکرو علی بهادر را
 دید و پیش دیں کارها را بگردید بهتر ہمان دانست

شاه عالم دوم

که در خواه آن گرده را پزیرفت و پرداخت به استوار
 کار و افزونی زور خود چنانکه بحدیث سال که آیندگی ۱۷۹۷
 پونه نمود شمار شکر او که زیر فرمان دی بویانی بود نزدیک
 بسی بزرگ میر سعید و از بیت و چهار بزرگ پیاده هژده بزرگ
 سر باز آموخته بود و از نزدیک سه بزرگ سوار ششد سوار
 ایرانی بود که دی بویانی همه را با اسب و جامه و تفنگ و نیزه
 از خود آماده ساخته باین تازه شان ورزش داده بود و گنجید
 از پرگنه دو آب سر زمینی که بیت دو لکروپیه آمدند و بد
 آن بود برای هر یه آن شکر سرد دی بویانی نمود و فرگره
 رانیز برای گذاشتند غورخانه و ساز و سامان چنگ
 و توپخانه که از دو سد توپ کار آمد مشترک داشت با و آگشت
 گویا این کار برای آن بود که پی را بگیرد کلم کند
 زیرا که آن اردو را سپاه شهنشی نام نهاد و چنان و اندو

داستانِ ترکتازانِ ہند

ساخت که آن بفرمانِ پادشاه جمیره گردیده است و نجاشی از سپاه اوست گراینکه بلکه که سوخته آتشِ رشک او بود بخاره‌های او بیش از آن آثیر بود که بدان افسانه فریشه شود چنانکه بپایانِ تونمندی و نهادِ آمیشه‌های او پیکُور از روِ چسبیل گزشته کی از افسرانِ فرانسه را به چاکری پیش خود خواند و چهارینگک سر باز به آموزگار و سرینگکی او آراءسته ساخت و آن خستین پیاده نوآموخته بود که در خاندانِ بلکر پایی گرفت علی بهادر به همک و همراهی همت بهادر گرفتنِ بوندیکنده پرواخت و پس از آنکه هردو بدشواری‌هایی بی پایان بخورد آنایه کامیاب شدند که توانستند در آن سر زمین ریشه کنند

جهادی سندیا که چهیشه از آنگونه رفتارهای دشمنانه

شاه عالم دوم

هنگر و علی بهادر ولتگانگ بود همه را در پی آن بود که کار
 کند که آن دو سردار را به پونه بازخواند و چون داشت
 که ناما فرنگیس که دوستدار هنگر است چنان نخواهد کرد خود
 آینگ آن تحفه چنان مود چه چنان میدانست که از رفتن
 خودش آرزوهای دیگرش نیز برآورده خواهد شد گریخته در
 یکی که اندکی کامیاب شد در دیگرها نمودی نکرد
 چون پس از جنگ پن سه باره از پادشاه و رئاست
 (وکیل مطلق) بودن پیشا و جای تماضی خودش فرمانها
 گرفته بود همه سامانهای بزرگی و نشانهای ویره که وابسته
 بدان پایه بود فراهم نموده همراه خود به دکن برد و چون به پونه
 رسید بیرون آن شهر سرپرده گردان شکوهی ۱۲۰۶
 برافراشت و تا ز خسروانه نیز برای فرودگاه پیشا ۱۲۹۳
 نوجوان برپا نمود و چون یکی از آرزوهای بزرگش این بود

داستان ترکتازان هند

که خود را در دل او جان نماید و در دربارش در قشی برتر
برپا نماید از چیزی های تازه که شنگفت آنکه زیر کودکان آرسته
توانستی شد و دل تازه جوانان نو خاسته را بدست
توانستی آورد بسی پارچه های نیکو گرد آورده بیریک
از آنها را در مهندگاه خوشی بینگاه او در آورد و دل او را
به سواری و گردش و شکار عجیسه خوش داشته خود را
در چشم او ارجمند ساخت گر کاریکه پیشتر از همه کرد این
بود که پس از دید و باز دید که میان او و دستور بزرگ
پیشا (نما فرنزیس) رخمود به پیشگاه پیشا رفته اورا بسر اپرده
خود در آورد و جشن بزرگ شاهانه برپا نموده فرمانها و فرجهای
شاهزادی را که برای او بدست آورده بود بسر دربار
با و او و از آنجا او را با آنچنان شکوهی شهر باز آورد که
همه مردم کارها را بند نموده برای دیدن آنگونه دستگاه

شاد عالم دوم

بزرگی و سروری در همه راهها دور ویه و سه رویه رده
بستند

از همین گونه کارها اگرچه سندیا نزد پیشا جایگاه بلندی
یافت و میگوته بیکی از آرزوهای دل خود رسیده گرسود
که از آن بدستش آمد جز آن نبود که از رگنر آن در دل
بداندیشان خود که بزرگان دربار پونه بودند رشک تازه
بر رشک دیرینه بیفزو و آنها را برآمد اشت که دریند و
موشکها دوانیده پکرو علی بهادر را بویرانی کار او
دواشتند و او هرگز درین آنها که آن دوسر
را بچپنه بازخواند کامیاب نشد و پکر در هندوستان
کارخانه (و گرچه چنان زنگی نداشت) برابر دستگاه او
بکشاد

گماشتنگان آن هردو در خاک راجوت لفڑاهمی نزد

داستان ترکمازان ہند

باز میکوشیدند تا آنکه بر سر بخش نمودن آن میان
 چنان بخورد که بجنگ ہمدر شکر آراستند
 سپه کشان سندیا که دارای بیت هزار سوار و نه هزار
 سرباز بودند شکر ہمکر را که سی هزار سوار و چهار ہنگ
 پیاوہ تو آراسته بودند بهم در شکستند و سی و هشت توب
 از ایشان گرفتند
 پیادگان ہمکر که پایداری نمودند چنان از پایی درآمدند که
 بیش از چند قشان جان بدر نبردند
 بلکه در مالو بود که گیر تھان شکرش که بازمانده تبع پایه
 سندیا بودند با پیوستند و او از شنیدن آنگونه شکست
 و دیدن آنان پریشانی ایشان چنان بخش درآمد
 که شهر او بین را که در آن روزگار تھگاه بسندیا
 بود تاراش، نمود

شاه عالم دوم

چون آنگهی آن کارزار ب پونه رسید وی دوستی کردند ۱۳۰۷-۱۲۹۸
 بلکه شکسته گردید بویشه نما فروپیس که بیشتر از رشک
 بر سندیا در دوستی او لاف یخانگی میزد بدان بجان
 برخید که پورسراهم بهاد را برای یاری او ب پونه خوا
 سندیا برای آنکه مبادا آتش رشک او
 بجان بخواهنش بیشتر کار کند بیش از کید دوسته از
 پیاده تازه خود را همراه نبرده بود درین هنگام که وید
 پورسراهم با دو هزار سوار در رسید بجان را بهانه نمود
 بزودی بر شمار آن دو دسته که بسرینگی کیای انگریزی
 (ہنسیک) نام مردمی دیگر از مردم اروپا بودند بیفروض
 دیک تیپ از اردویی پیاده که نیز فرمان دی بولیانی بود
 نزد خود خواهد گرف از آنجا که سرشت مراتخان است که اگر
 گوشت یکدیگر را بخورد استخوان هم دور نمی آزاده هردو

داستانِ ترکتازانِ هند

سوی از انجام آن جنگ پرهیز نموده و بسرگردگان خود
که در هند داشتهند نوشتند که دست خود را بخون یک گرگ
نیالایند و بانند تا پیشوا در میان هردو فرقه ده که مایه
یکسوئی کار بر هردو سوی باشد

پس از آن سندیا برای آنکه در پیشبر و اندیشه های خود
کارش بدشواری نکشد با دوستان به رو خوشی و
بادشمنان به کجدار و هریز رفقار نمود گراینکه پیانه اش
را بیش از آن گنجایش نبود چنانکه ناگهان تپ بیار
شده است [سینکمی چهار آخشچ] تمش را فروگرفت و در
آن زمان نزدیکیهای پونه جائی که آزرا ریومالی میگفتند
دمش را بند نمود

عادابی سندیا فرزند نریمه نداشت برادر او توکاجی
سندیا که با او از یک پدر و پیک ماور بود و در جنگ

شاه عالم دوم

پانی پت نابود شد سه پسر گزشت که همه در شکر او پائی
افسری داشتند نخستین آنها گدر جی بی فرزند مرد دوین
آنها رواجی دو پسر داشت مگر عادا جی دولت را و فرزند
آفت را و را که سوین آنها بود بجانشینی خود برگزید و با آنکه
در زندگی خود چنانکه آین سه گروه است جشن پسرخواندگی او
را بپا تموده بود و همین زبان را مده بود که دولت را و فرزند
خوانده و بجانشین من است و با آنکه او هسوز رسال
پاترودیمیش پر شده بود پس از مرگ او بر چهار باش
سروری خانه سندیا پشت داده دارایی کشور فراخ او
شد و بیشتر بزرگان مراته و همه سرشناسان خانه
سندیا نامه های فرخنده بادی با و نوشتند و توکا جی بلکه
یکی از اکنی بود که پیش از همه بجانشینی او را پرستند
در همان روزها که سندیا برای رفتن

داستانِ ترکتازانِ هند

به پونه رویی به او جین نهاد اسمعیل بیگ که دشمن جانے
او بود باز سرپوشش بلند نمود و چون توکا جی همکر نیز
با او در آن دشمنی انباز بود او را برآوردشت که مایه بزم
خوردگی آسایش هندوستان شد و چیری نمانده بود که برخمن
جهان آتش گرد و گریخت سندیا کار خود را چنان خوب
با نجام رسانید که پیش از رسیدن او پونه اسمعیل بیگ
گرفتار شد
بدینسان که گماشتگان سندیا خواستند دژ کنود را از
زنِ نجف خان بگیرند و چون وی سرازدادن آن نبود
برآن دژشکر کشیدند
اسمعیل بیگ بیاری آن بیوه شفاف و بیرون دلو
دژ باشکر سندیا خنگ نموده شکست خود و بدرون باز
رفته در خودداری گوشش پسندیده ہویدا ساخت هائمه

شاه عالم دوم

یکروز نزد نجف خان از پاره گلو لخچاره شکر دشمن زپا
در آمد

باره گیان از مود آن روید او خواستند اسماعیل را بدشمن
بپارند و اسماعیل کار برآ که آنان در باره او اندیشه دیده
بودند خودش کرد و چون بپیمان زینهار جان خود را به
دشمن سپرده اورا در در آگره زندان نمودند و او همانجا
بود تا بمرد

چون آنچه پس از آن رختمود بدانستان انگریزان
و مراثقان مشیر بستگی دارو از آزادی در اینجا میش ازین
یاد نمیشود که شاه عالم نابینا بر تخت دہلی دست خوش
اندیشه های مرأة بود تا آنکه انگریزان دہلی را گرفته و
کلک کلک روپیه برای او ماهانه نامزد نمودند و او از ۱۷۰۸
کشمکش رنجمای بیوده یک گونه آزادی یافت تا آنکه پس

۴۶۰ ص

کلخ چارم

و استان شرکت‌های این هنر

از چهل و پنجاه کماشی پادشاهی ناسازگار دیده نایینا
را بخاک نابودی بینباشت

اکبر شاه دوم

اکبر شاه دوم

امش ابوالنصر و پسر شاه عالم دوم بود چون سرگشت روزگار او بهمه آویخته بدستان انگلیز است که نجات خدابنگارش خواهید یافت اینجا میش ازین نوشته نخواهد
که پیرتازه که در نامه هستی او بنگارش پنیر فله بھین است
که او شب چهارشنبه هفتم ماه نهم تازی (ست ۱۷۵۹ ق)
بیحتی آمد و روز چهارشنبه هفتم ماه نهم تازی (ست ۱۷۶۰ ق)
پس از مرگ پدر بر تخت نشست و به اکبر شاه دوم
فرمایده شد

در روزگار این پادشاه فرانزی انگلیزان نجیی تایان
خاک پنجاب رسیده بندولیت کارهای کشوری بہت
آن گروه بود مگر اینکه کار و بار باشد گان در را خود پادشاه
یکسو نیستند و آینین چاکری بندگان پادشاهی دارا

و استان ترکمنستان نهند

چهرو تخت خسروی بدستور پیش بر جای بود تا روز
آدینه بیت و هشتم ماه ششم سال (۱۳۵۲ ق)
پس از هفتاد و نه سال و ده ماه و بیت و یکروز
زندگی و سی و دو سال تازی پادشاهی بی ساز و لشکر
جامه جنگ کراشته در دیه (قطب صاحب) که بسوی
فروعین دلی است بخاک رفت
بهادر شاه

این واپسین پادشاهان خانه تیمور است که برادر پیر
و شاهزاده شاهنشی است نام تنها نیز که بجا مانده بود بیان
رسید

سال پیدایش او زمام (ابوظفر) بر میاید در سال یکهزار
و یکصد و هشتاد و نه پیدا آمد و چون در زبان اردو
سرای یگانه بود در چامه های نام خود را (ظفر) می نگاشت

بہادر شاہ

پائیه گفته ہاپس آن مایہ بلند و سرودہ ہامی خوش ڈھنس
 آن ہمه کس پسند است کہ در سرماں سرخاک ہندو
 و دکن یا خود در ہر کجا کہ زبان اردو گفته ہیشود روزِ نرم
 پامی کوبی و سرو و چامہ ہامی او را جی سرانید و در سردم کو شہ
 نشینان چھامہ ہامی او را خواندہ بگریہ در میاند
 ہمه زندگی خود را در خواندن نامہ ہامی پیوستہ و گستہ در تو
 و سرودی بکار برد و بجز خوشگز رافی و سرواد گوئے
 کاری نکردو از ہمین بود کہ در داش آواز و سرود نیز
 دستکاہ فراغی بگشود

سرکارِ کمپنی براہی بجاماندن نامِ این خاندان کارہائے
 بیمارِ خوب کرد از آنها کی اینکہ چھیٹہ از آن خانہ
 یک فرزندِ ہم تخت نشین باشد و بجز درآمد ہامی ویرہ
 شاہی، پچون تیول و بخرا آن تھواہ یک لکڑوپیہ ماہوار

داستان ترکتازان ہند

بدستور پیش با وادو شود و چون پادشاه زیر بار وام نگرفت
 بود میخواستند ماهنہ یک لک و بیت و پنج هزار روپیه دیگر
 بنام او کنند تا از وام سکب بار شود و نیز پیشنهاد
 اندیشه آن سرکار این بود که برای دانش آموزی شانه را
 گان دستانی ساخته شود گرچون روزگار نگون رمی
 فراسیده بود بیت سال از تحت نشیش گزشته بود
 که شکر ہندی انگلیز بر سر دندان گرفتن فشک که چکوش
 در انعام کار فرماده بی سرکار گپانی نوشته خواهد شد از افراد
 خود روگردان شدند و نزد این پادشاه رفته گردش
 فراهم گشته از سرمه ای انگلیزان دہلي را گرد گرفته جنگها
 دست داوتمان آنکه از سپاه شورش انگلیز پاره گشته شدند و
 برخی گریختند و انگلیزان برای آنکه در آینده جلو چنان
 آشوبها بسته گرد و پادشاه را با بانوی او (زینت محل) و